

Sivistystoimi

Toimialan vastuhenkilö: Kasvatusjohtaja Pekka Kares

Toimialan tehtäväkaavio

Toimialan päätehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Sivistystoimeen kuuluvat varhaiskasvatuksen, perusopetuksen, lukiokoulutuksen ja elämänlaadun vastualueet. Toimialan tehtävänä on tuottaa kasvatus-, opetus- ja koulutus- ja vapaa-ajan palveluita elinikäisen oppimisen ja kehittymisen tukemiseksi. Pää tavoitteena on toimivan ja taloudellisen peruspalveluverkoston avulla edistää ja vahvistaa kuntalaisten elämänhallintaa. Tavoitteen toteuttamisessa huomioidaan uudet tuottavuutta parantavat innovaatiot ja hyödynnetään laajan kolmannen sektorin mahdollisuudet. Keskeisintä on kuntalaisten omaehtoisen toiminnan aktivointi osallisuutta ja yhteisöllisyyttä hyödyntäen.

Toimialan katsaus raportointijaksolle

Katsaus vastuualueittain

Sopeutusohjelman 2020-2023 tilannekatsaus

Varhaiskasvatuksen osalta sopeutusohjelman toimenpiteitä ei ole voitu toteuttaa. Perusopetuksessa sopeuttaminen tuntikehysleikkausten osalta ei ole toteutunut suunnitellusti (valmistava opetus). Kirjastopalveluissa rakennetaan uutta toimintamallia Kiikan ja Karkun kyläyhdistysten kanssa. Lukiokoulutuksessa on otettu käyttöön markkinointi nuorten suosimassa TikTok-sovelluksessa.

Sote-uudistuksen vaikutukset toimialalla

Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukiokoulutus ovat olleet aktiivisesti rakentamassa yhteistyötä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Muun muassa opiskeluhuollon johtamisen ja monialaisen työn rakenteita on käsitelty yhteistyössä. Työ jatkuu edelleen hyvinvointi alueen organisoitumisen myötä.

Varhaiskasvatus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Varhaiskasvatusjohtaja Jarmo Korhonen

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Varhaiskasvatuksen tehtävänä on tarjota laadukasta opetusta, hoitoa ja kasvatusta varhaiskasvatukseenikäisille lapsille. Varhaiskasvatus tarjoaa myös perusopetuslain (628/1998) mukaista esiopetusta esiopetusikäisille lapsille. Varhaiskasvatus- ja esiopetuspaikka järjestetään kaikille halukkaalle varhaiskasvatus- ja perusopetuslain mukaan. Varhaiskasvatus ja esiopetus perustuvat yhteistoimintaan lasten vanhempien kanssa ja osallisuutta vahvistetaan uuden Varhaiskasvatuslain (540/2018) ja esiopetussuunnitelman perusteiden mukaisesti. Varhaiskasvatus vastaa lasten kotihoidon- ja yksityishoidon tuesta, yksityisen palvelutuotannon palvelusetelipäätöksistä sekä toiminnan valvonnasta sääntökirjan mukaan sekä muille kunnille myytävistä ja muilta kunnilta ostettavista varhaiskasvatuspalveluista. Varhaiskasvatus toteuttaa vuosina 2021-2024 valtakunnallista kaksivuotista esiopetuskokeilua kahdessa esiopetusyksikössä.

Sastamalan varhaiskasvatussuunnitelma on johdettu valtakunnallisista varhaiskasvatussuunnitelman perusteista. Paikallinen varhaiskasvatussuunnitelma on juridisesti velvoittava asiakirja ja se toimii henkilöstön yhteisenä työvälineenä ja linjaa varhaiskasvatuksen pedagogisen toiminnan. Asiakirja varmistaa toiminnan yhtenäisyyden ja lasten ja heidän perheidensä tasavertaisuuden.

Vuoden 2023 alkaessa varhaiskasvatuksen palveluverkko muodostuu 11 kunnallisesta päiväkodista, 10 koulujen yhteydessä toimivasta esiopetusryhmästä, kahdesta ryhmäperhepäiväkodista ja 23 ohjatussa perhepäivähoidossa työskentelevästä perhepäivähoitajasta. Lisäksi Sastamalassa on kolme yksityistä päiväkotia ja yksittäisiä yksityisiä perhepäivähoitajia. Yksityinen palvelu on kunnallista palvelua täydentävää palvelua ja se lisää asiakkaille valinnan vaihtoehtoja. Yksityisten päiväkotien palveluissa käytetään palveluseteliä.

Varhaiskasvatuksen palveluiden ja varhaiskasvatussuunnitelman mukaisen toiminnan laatu varmistetaan panostamalla henkilöstön koulutautumiseen, osallistamalla valtakunnalliseen kehittämistyöhön sekä työtä tukeviin verkostoihin. Tukea tarvitsevien lasten mahdollisuutta osallistua ja oppia toisten kanssa tuetaan yksiköissä neljän varhaiskasvatuksen erityisopettajan avulla kolmiportaisen tuen käytänteillä. Lisäksi esiopetusikäisten tuen tarpeeseen vastataan yhteistyössä Pirkanmaan hyvinvointialueen kanssa. Varhaiskasvatus on osa perhepalveluverkosta. Henkilöstön työhyvinvointiin ja työkyvyn ylläpitämiseen kiinnitetään huomiota.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat raportointijaksolla

Tuloarviot ja määrärahat

Varhaiskasvatus							Toteuma-
Nettositova (1000 €)	TP2022	TA2023	TA2023 muut muutokset	Muutettu TA2023	Toteuma 3/2023	Tot. % 3/2023	ennuste 2023
Sitovuustaso: toimintakate, netto*							
Toimintatuotot (+)	1 254	802		802	255	31,8 %	902
Toimintakulut (-)	-13 707	-13 354		-13 354	-3 454	25,9 %	-13 794
Toimintakate, netto* (+/-)	-12 452	-12 551		-12 551	-3 199	25,5 %	-12 892
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-13	-10		-10	-4	45,7 %	-10
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-12 465	-12 561		-12 561	-3 204	25,5 %	-12 902

Toteutumaan sisältyvät olennaiset jaksotukset

Ei olennaisia jaksotuksia

Olennaiset kertaluonteiset /epätasaisesti kertyvät erät, joita ei ole jaksotettu

Ei tiedossa

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat

Varhaiskasvatuksen palveluverkko on laajentunut ja sitä ei talousarviovaiheessa ole huomioitu. Henkilöstökustannukset ovat suuremmat tehtyyn talousarvioon verrattuna. Koiramäen päiväkodissa järjestetään avointa varhaiskasvatusta, jonka toiminta on kohdennettu ukrainalaisille lapsille. Häijään päiväkodilla toimii ylimääräinen ryhmä. Palkkaohjelman perälaudan vaikutuksia ei ole huomioitu talousarviossa.

Perusopetus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Opetuspäällikkö Kati Heikkilä

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Perusopetuksen vastuualueen tehtävä on perusopetuslain mukaisen opetuksen järjestäminen oppivelvollisuusikäisille Sastamalassa asuville lapsille ja nuorille. Perusopetuksella on sekä kasvatus- että opetustehtävä. Tavoitteena on tukea oppilaiden kasvua ihmisinä ja yhteiskunnan jäseninä sekä opettaa tarpeellisia tietoja ja taitoja. Perusopetus tuottaa oppilaille jatko-opintokelpoisuuden. Opetus järjestetään valtakunnallisten opetussuunnitelmien perusteiden sekä paikallisen opetussuunnitelman mukaisesti.

Opiskeluhoollon palveluista koulukuraattoripalvelut, koulupsykologipalvelut sekä kouluterveydenhuolto siirtyvät tammikuussa 2023 hyvinvointialueen toiminnoiksi. Monialainen yhteistyö toteutuu osana perhepalveluverkoston toimintaa.

Perusopetusta annetaan Sastamalassa vuoden 2023 alkaessa 14 koulussa, joista 11 on alakouluja, kaksi yläkouluja ja yksi yhtenäiskoulu (vl 1–9). Koululaisten aamu- ja iltapäivätoimintaa järjestetään 12 koululla. Varhaiskasvatus vastaa esiopetuksesta. Esiopetuksen ja esiopetusta täydentävän päivähoidon järjestämisessä sekä esi- ja alkuopetuksen nivelvaiheessa tehdään tiivistä yhteistyötä. Erityisopetusta järjestetään osa-aikaisena erityisopetuksena ja pienryhmäopetuksena. Sastamalan perusopetuksessa järjestetään joustavaa perusopetusta (JOPO) 7.–9. luokan oppilaille, joiden oppivelvollisuuden suorittaminen on vaarassa esimerkiksi heikon opiskelumotivaation tai runsaiden poissaolojen vuoksi. Vaativan erityisen tuen tukiluokat (alakoulun ja yläkoulun luokat) vastaavat tuen tarpeeseen niiden oppilaiden kohdalla, jotka eivät edes vahvoin tukitoimenpitein muuten selviydy koulussa ja jotka tarvitsevat monipuolista tukea.

Laadukkaat ja ajantasaiset perusopetuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, olemalla mukana valtakunnallisessa kehittämistyössä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt. Tuen järjestämisellä ja oppilashuollolla vahvistetaan kaikkien oppilaiden mahdollisuutta oppia.

Vuoden 2023 opetuksen kehittämisen painopisteitä ovat mm. lukutaidon vahvistaminen, tv:t:n opetuskäytön kehittäminen, sitouttava koulu yhteistyö ja systeeminen työote. Monipuolisella kerhotoiminnalla tuetaan oppilaiden harrastusmahdollisuuksia.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat raportointijaksolla

Tuloarviot ja määrärahat

Perusopetus							Toteuma-
Nettositova (1000 €)	TP2022	TA2023	TA2023	Muutettu	Toteuma	Tot. %	ennuste
Sitovuustaso: toimintakate, netto*			muutokset	TA2023	3/2023	3/2023	2023
Toimintatuotot (+)	1 619	1 554		1 554	307	19,7 %	1 554
Toimintakulut (-)	-26 218	-27 259		-27 259	-6 673	24,5 %	-27 359
Toimintakate, netto* (+/-)	-24 600	-25 705		-25 705	-6 367	24,8 %	-25 805
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-27	-19		-19	-6	30,5 %	-19
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-24 626	-25 724		-25 724	-6 373	24,8 %	-25 824

Toteutumaan sisältyvät olennaiset jaksotukset

Ei olennaisia muutoksia.

Olennaiset kertaluonteiset /epätasaisesti kertyvät erät, joita ei ole jaksotettu

Ei tiedossa.

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat

Virka- ja työehtosopimuksen palkkaohjelman perälaudan vaikutusta henkilöstökuluihin ei ole suunniteltu talousarvioon. Tämänhetkisen arvion mukaan henkilöstökulut tulevat ylittämään talousarvioon varatun määrärahan, johtuen palkkaohjelmasta, sijaiskuluista ja välttämättömistä tuntikehysmuutoksista. Lisäksi palvelujen ostot näyttävät tämänhetkisen tilanteen mukaan ylittävän määrärahan.

Lukiokoulutus

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuhenkilö: Rehtori Leeni Kirvesmäki

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Lukiokoulutus jatkaa perusopetuksen opetus- ja kasvatustehtävää. Lukiokoulutuksen tehtävänä on laaja-alaisen yleissivistyksen vahvistaminen ja riittävien valmiuksien antaminen jatko-opintoihin ja työelämään. Sastamalan lukiokoulutus tarjoaa monimuotoisia lukio-opintoja nuorille. Lisäksi Vammalan lukio tarjoaa lukio-opintoja ammatillisessa koulutuksessa oleville kahden tai kolmen tutkinnon suorittajille. Myös Vammalan lukion perusvaltionosuudella rahoitettava lentopallon valmennuslinja on osa opiskelumahdollisuuksien laaja-alaisuutta. Lukiokoulutuksessa edistetään kaikkien urheilijoiden tavoitteellisen urheilun ja lukio-opintojen yhdistämistä erityisellä opintosuunnitelmalla. Vammalan lukio on laadukas yleislukio, jonka tavoitteena on taata opiskelijoilleen hyvät lähtökohdat jatko-opintoihin ja työelämään. Laadukkaana opetuksen lisäksi toiminnassa kiinnitetään huomiota tulevaisuuden työelämässä vaadittuihin itsenäisen ja ryhmässä työskentelyn taitoihin. Kansainvälinen toiminta on suunnitelmallista, aktiivista ja jatkuvaa. Lukiokoulutuksessa tehdään aktiivista yhteistyötä korkeakoulujen ja elinkeinoelämän kanssa.

Vammalan lukio tarjoaa niin laajat opiskelumahdollisuudet, ettei opiskelijan tarvitse hakeutua suurempien kaupunkien lukioihin. Kaikki valtakunnalliset pakolliset ja syventävät lukiokurssit tai valtakunnalliset pakolliset ja valinnaiset opintojaksot tarjotaan lähiopetuksena opiskelijoille vuosittain tai ainakin kerran lukio-opintojen aikana. Vammalan lukion toiminnassa korostuu kansainvälisyys.

Laadukkaat ja ajantasaiset lukiokoulutuksen palvelut turvataan huolehtimalla henkilöstön täydennyskoulutuksesta, seuraamalla valtakunnallista kehittämistyötä ja turvaamalla hyvät oppimisympäristöt sekä riittävän laaja opetustarjonta.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat raportointijaksolla

Ei olennaisia muutoksia suunniteltuun.

Tuloarviot ja määrärahat

Lukiokoulutus							Toteuma-
Nettositova (1000 €)	TP2022	TA2023	TA2023 muut muutokset	Muutettu TA2023	Toteuma 3/2023	Tot. % 3/2023	ennuste 2023
Sitovuustaso: toimintakate, netto*							
Toimintatuotot (+)	203	208		208	6	2,9 %	208
Toimintakulut (-)	-2 915	-2 814		-2 814	-605	21,5 %	-2 814
Toimintakate, netto* (+/-)	-2 712	-2 606		-2 606	-599	23,0 %	-2 606
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-16	-22		-22	-5	23,6 %	-22
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-2 727	-2 628		-2 628	-604	23,0 %	-2 628

Toteutumaan sisältyvät olennaiset jaksotukset

Ei olennaisia muutoksia.

Olennaiset kertaluonteiset /epätasaisesti kertyvät erät, joita ei ole jaksotettu

Kesäkuussa 2023 lukioresurssin maksuun tulo.

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoiikkeamat

Palkkaohjelman perälaudan vaikutusta henkilöstökuluihin ei ole suunniteltu talousarvioon. Syksyllä 2023 aloittavien opiskelijoiden määrä varmistuu vasta kesäkuussa 2023 ja saattaa vaikuttaa henkilöstökuluihin.

Elämänlaatu

Toimielin: Sivistyslautakunta

Vastuualueen vastuuhenkilö: Kasvatusjohtaja Pekka Kares

Vastuualueen tehtävä / palvelusuunnitelman kuvaus

Elämänlaadun vastuualueen tehtävänä on järjestää ja mahdollistaa kuntalaisille vapaa-aikapalveluita, jotka luovat pohjaa henkiseen, fyysiseen ja sosiaaliseen hyvinvointiin sekä tukevat kasvua, yhteisöllisyyttä ja osallisuutta. Toiminta ulottuu kaikkiin ikä- ja väestöryhmiin. Lasten ja nuorten palveluiden osalta vastuualueen toiminta on keskeinen osa perhepalveluverkostoa.

Sastamalan musiikkiopisto tuottaa laadukkaita musiikinopetuspalveluja fokuksen ollessa taiteen perusopetuksen laajan oppimäärän mukaisessa opetuksessa. Sastamalan Opisto tuottaa laadukkaita vapaan sivistystyön palveluita tarjoten kuntalaisille monipuolisia mahdollisuuksia vapaa-ajanviettoon ja elinikäiseen oppimiseen.

Kirjasto- ja tietopalveluja tarjotaan kirjastolain (1492/2016) 6 §:n mukaan: tarjotaan pääsy aineistoihin, tietoon ja kulttuurisisältöihin, ylläpidetään monipuolista ja uudistuvaa kokoelmaa, edistetään lukemista, kirjallisuutta ja yhteiskunnallista ja kulttuurista vuoropuhelua, tarjotaan tietopalvelua ja ohjausta tiedon hankintaan ja käyttöön sekä monipuoliseen lukutaitoon sekä tarjotaan tiloja oppimiseen, harrastamiseen, työskentelyyn ja kansalaistoimintaan.

Liikunta- ja nuorisopalveluiden tehtävänä on liikuntalaissa (390/2015) määriteltyjen tehtävien toteuttaminen paikallisella tasolla (liikuntalaki 1.6.2015/390) ja tuottaa monipuolista ennaltaehkäisevää toimintaa ja kasvatuksellisia palveluita lapsille ja nuorille huomioiden heidän kehityksasteensa. Painopistealueena ovat liikuntapaikkojen hoito- ja kunnossapito sekä rakentaminen, terveysliikuntaohjelman ja liikuntaneuvolatoiminnan toteuttaminen, ohjatun liikuntatoiminnan järjestäminen (lapset, nuoret, aikuiset, ikäihmiset), soveltavan liikuntatoiminnan järjestäminen (lapset ja ikäihmiset), järjestöyhteistyön toteuttaminen (seuraparlamenttitoiminta) ja urheiluseurojen tukeminen (toiminta- ja kohdeavustukset), liikuntatilavarauksista vastaaminen sekä monialaisen hyvinvoinnin toteuttaminen Sastamalassa. Nuorisotyössä toiminnan painopiste on 9-19-vuotiaiden palveluissa. Nuorisopalveluiden toiminta-alueita ovat nuorisotoiminnan järjestäminen, nuorisotilojen tarjoaminen nuorten toimintaan, nuorten osallisuuden ja vaikutusmahdollisuuksien edistäminen, nuorten elämänhallinnan tukeminen yhteistyössä eri sidosryhmien kanssa sekä nuorisojärjestöjen toiminnan tukeminen. Toimintamuotoja ovat nuorisotoiminta, nuorten osallisuus (mm. nuorisovaltuusto, nuorisohallitus, talotoimikunnat, lasten ja nuorten huippukokoukset ja foorumit), erityisnuorisotyö, liikkuva nuorisotyö, jalkautuva nuorisotyö, nettinuorisotyö, tiedotus ja neuvonta, järjestöyhteistyö ja verkostoyhteistyö.

Kulttuuripalveluiden tehtävät määritellään kuntien kulttuuritoimintalaissa (166/2019). Kunnan tehtävänä on edistää kulttuurin ja taiteen yhdenvertaista saatavuutta ja monipuolista käyttöä, luoda edellytyksiä taiteelliselle työlle ja toiminnalle, edistää kulttuurin ja taiteen harrastamista sekä niihin liittyvää kansalaistoimintaa, tarjota mahdollisuuksia kulttuurin ja taiteen eri muotojen ja alojen tavoitteellisen taide- ja kulttuurikasvatukseen, edistää kulttuuriperinnön ylläpitämistä ja käyttöä sekä paikallista identiteettiä tukevaa ja kehittävää toimintaa, edistää kulttuuria ja taidetta osana asukkaiden hyvinvointia ja terveyttä, osallisuutta ja yhteisöllisyyttä sekä paikallista ja alueellista elinvoimaa, edistää kulttuurista vuorovaikutusta ja kansainvälistä toimintaa ja toteuttaa muita kulttuuriin ja taiteeseen liittyviä toimia.

Toiminnan ja talouden olennaiset tapahtumat raportointijaksolla

Uusi kirjastotila otettiin käyttöön Suodenniemellä tammikuussa 2023. Liikunta- ja nuorisopalveluiden perustoiminta on toteutunut suunnitellusti. Kokonaisuudessaan pitkä ja säilytään vaihteleva talvi kuormitti liikuntapaikkahoitoa.

Tuloarviot ja määrärahat

Elämänlaatu							Toteuma-
Nettositova (1000 €)	TP2022	TA2023	TA2023 muut muutokset	Muutettu TA2023	Toteuma 3/2023	Tot. % 3/2023	ennuste 2023
Sitovuustaso: toimintakate, netto*							
Toimintatuotot (+)	908	750		750	113	15,1 %	750
Toimintakulut (-)	-7 920	-7 784	-22	-7 806	-1 957	25,1 %	-7 806
Toimintakate, netto* (+/-)	-7 013	-7 034	-22	-7 056	-1 844	26,1 %	-7 056
Poistot ja arvonalentumiset (-)	-189	-235		-235	-54	23,1 %	-235
Tehtävän kokonaiskustannukset (+/-)	-7 201	-7 269	-22	-7 291	-1 898	26,0 %	-7 291

Toteutumaan sisältyvät olennaiset jaksotukset

Ei olennaisia jaksotuksia.

Olennaiset kertaluonteiset /epätasaisesti kertyvät erät, joita ei ole jaksotettu

Liikuntapaikkahoidon talvikunnossapitokustannukset.

Keskeiset tekijät, jotka vaikuttavat tilivuoden kulujen ja tuottojen määrään /ennakoidut talousarviopoikkeamat

Ei ennakoitua poikkeamaa.

Lautakunta/yksikkötason tavoitteet

Tavoite	Mittari	Toteuma	Vastuutaho	Vastuu
Yhteistyötoimintamallien rakentaminen hyvinvointialueen toimijoiden kanssa.	Laaditaan ja kuvataan yhteistyömallit	Varhaiskasvatus, perusopetus ja lukiokoulutus ovat olleet aktiivisesti rakentamassa yhteistyötä hyvinvointialueen toimijoiden kanssa. Muun muassa opiskeluhuollon johtamisen ja monialaisen työn rakenteita on käsitelty yhteistyössä. Työ jatkuu edelleen hyvinvointi alueen organisoitumisen myötä.	Varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus ja elämänlaatu palvelut	Jarmo Korhonen, Kati Heikkilä, Leeni Kirvesmäki, Pekka Kares
Kuntalaisten ja toimialojen välisen yhteistyön lisääminen tukemaan kuntalaisen osallisuutta	Uusia menetelmiä ja toimintatapoja on otettu käyttöön	- Liikkuvakoulu –hankkeen kautta koulu pt-toiminnan kehittäminen. - Kaalisaaren kioskitoiminnan (sis. nuorten kesätyöllistäminen ja varainhankinta) kehittäminen yhdessä seurojen kanssa - Karkun ja Kiikan lähikirjastomallien rakentaminen yhdessä kyläyhdistysten kanssa. - Sastamalan Opiston yhteistyö aikuis- ja perhesosiaalityön sekä työllisyyspalvelun kanssa opiskelijahankinnassa ja asiakasohjauksessa.	Elämänlaatu palvelut	Tiina Haronoja, Sari Sillanpää, Päivi Mäki-Kerttula, Sini-Mari Lepistö
Digitaalisten palveluiden sekä sähköisten asiointi- ja oppimisympäristöjen kehittäminen	Suunnitellut toimenpiteet ja laitehankinnat on tehty	- Esi- ja perusopetuksessa on kehitetty sähköisiä oppimisympäristöjä ja tehty niihin liittyen tarvittavat laitehankinnat. Henkilöstöä on koulutettu osittain hankerahoituksella. - Perusopetuksessa on aloitettu oppilaskoneiden käyttöönotto vaiheittain. - Lukiokoulutuksessa on tehty kartoitus digitaalisten palveluiden ja sähköisen asioinnin kehittämistarpeesta, mutta toimeenpanoon tarvittavaa henkilöstöresurssia ei ole käytettävissä.	Varhaiskasvatus, perusopetus, lukiokoulutus ja elämänlaatu palvelut	Jarmo Korhonen, Kati Heikkilä, Leeni Kirvesmäki, Pekka Kares